

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 96/2021 van 14 juni 2021

Betreft: Adviesaanvraag met betrekking tot een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 21 juni 2012 betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan (CO-A-2021-081).

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna 'de Autoriteit');

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, en met name de artikelen 23 en 26 (hierna 'WOG');

Gelet op de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG* (hierna 'AVG');

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna 'WVG');

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Elke Van den Brandt en de heer Alain Maron, leden van de Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, bevoegd voor het gezondheidsbeleid, ontvangen op 9 april 2021;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 14 juni 2021 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Leden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (hierna 'de GGC'), samen bevoegd voor het gezondheidsbeleid, mevrouw Elke Van den Brandt en de heer Alain Maron (hierna 'de aanvragers'), hebben op 9 april 2021 het advies van de Autoriteit gevraagd met betrekking tot een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 21 juni 2012 betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan (hierna 'het voorontwerp').
2. De ordonnantie van 21 juni 2012 betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan (hierna 'de ordonnantie van 21 juni 2012') bepaalt de regels betreffende de strijd tegen doping op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest¹². Ze zet de bepalingen van de Wereldantidopingcode (hierna 'de Code')³, opgesteld door het Wereldantidopingagentschap (hierna 'het WADA'), om in nationaal recht⁴.
3. De code heeft als zodanig geen bindende rechtskracht. De Internationale Conventie tegen doping in de sport, die op 19 oktober 2005 in Parijs onder auspiciën van de UNESCO⁵ is aangenomen (hierna de 'UNESCO-conventie') en door België is bekrachtigd⁶, verplicht de verdragsluitende staten evenwel de in deze Code vervatte beginselen na te leven.

¹ In België valt de strijd tegen doping onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen. Op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt deze bevoegdheid uitgeoefend door de GGC. De GGC is krachtens artikel 5, § 1, I, 8° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bevoegd voor de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, evenals alle initiatieven inzake de preventieve gezondheidszorg. De strijd tegen doping is een van die preventieve activiteiten.

² De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft op 18 januari 2012 een advies uitgebracht (advies nr. 03/2012) over het voorontwerp van ordonnantie betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan.

³ De Code harmoniseert wereldwijd het antidopingbeleid en de antidopingregelgeving binnen sportorganisaties en op overheidsniveau. Ze verduidelijkt ook de taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen op alle niveaus (atleten, nationale en regionale antidopingagentschappen, internationale federaties en het IOC); zie European Parliamentary Research Service, 'EU sport policy – In-depth analysis', 2015, p. 18

([https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/565908/EPRS_IDA\(2015\)565908_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/565908/EPRS_IDA(2015)565908_EN.pdf)). De Code, die werd ingevoerd in 2003, werd herzien in 2009, 2015 en 2019.

⁴ Het WADA is een privaatrechtelijke stichting naar Zwitsers recht, die voor gelijke delen is samengesteld en wordt gefinancierd door de sportbeweging en de overheid. Ze werd op 10 november 1999 in Lausanne opgericht in het kader van het initiatief van het Internationaal Olympisch Comité (IOC), naar aanleiding van de zaak Festina, met als doel de dopingbestrijding op internationaal niveau te bevorderen en te coördineren. Haar belangrijkste activiteiten bestaan uit de opvolging van de WADC, wetenschappelijk onderzoek, opleiding en ontwikkeling van capaciteiten inzake dopingbestrijding (*Ibidem*; voor de statuten van het WADA op 20 november 2016, zie https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/revised_statutes_18_dec_2017_fr.pdf). Het hoofdkantoor is nu gevestigd in Montreal, Canada.

⁵ (<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000142594>), in werking getreden op 1 februari 2007; deze conventie, die voortvloeit uit de verklaring van Kopenhagen tegen doping in de sport (de Engelse versie, die werd ondertekend door Vlaanderen, kan geraadpleegd worden via deze link: https://www.fdfa.be/sites/default/files/atoms/files/699_Akte%20in%20het%20Engels.pdf), reikt het juridische kader aan dat vereist is voor de erkenning en de toepassing van de Wereldantidopingcode (aangezien deze laatste, wegens het privé karakter van het Wereldantidopingagentschap (hierna 'WADA' (zie *infra*)), een -niet-gouvernementeel document is dat alleen van toepassing is op leden van de sportorganisaties en niet juridisch bindend is voor overheidsinstanties, zie artikel 4 van de UNESCO-conventie).

⁶ De bekrachtiging vond plaats op 19 juni 2008. De GGC heeft op 21 februari 2008 haar instemming met deze conventie betuigd. Zie de ordonnantie van 21 februari 2008 houdende instemming met de Internationale Conventie tegen het dopinggebruik in de sport, opgemaakt te Parijs op 19 oktober 2005, en de Bijlagen I en II.

4. De Autoriteit herinnert eraan dat de verwerking van persoonsgegevens die valt onder de wettelijke bepalingen tot omzetting van de Code in Belgisch recht, onder het toepassingsgebied van de AVG valt. Daaruit volgt dat elke nationale wetsbepaling die strijdig is met de AVG, en meer fundamenteel met het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, door het Grondwettelijk Hof - als het om een formele wetgevingsnorm gaat - of door de Raad van State - als het om een regelgevingsnorm gaat - kan worden vernietigd. In geval van betwisting kan ze ook worden vernietigd door de rechter die de zaak behandelt, eventueel na een prejudiciële vraag die aan het Grondwettelijk Hof wordt voorgelegd⁷.
5. In 2011 hebben de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie een samenwerkingsakkoord gesloten om de Code op gecoördineerde wijze toe te passen tussen de verschillende bevoegde gefedereerde autoriteiten en zo de dopingbestrijding op het Belgische grondgebied te verbeteren (hierna 'het samenwerkingsakkoord van 2011')⁸. De ordonnantie van 21 juni 2012 strekt ertoe de beginselen van dit samenwerkingsakkoord van 2011 om te zetten in Brussels recht.
6. De Code is in 2019 herzien en de nieuwe versie is op 1 januari 2021 in werking getreden.
7. De Code gaat bovendien vergezeld van acht Internationale Standaarden⁹ die tot doel hebben verschillende domeinen van de dopingbestrijding te harmoniseren. Zo is bijvoorbeeld ook een nieuwe versie van de Internationale Standaard voor de bescherming van de persoonlijke inlichtingen van de Code¹⁰ goedgekeurd. Daarin wordt gesteld dat de Standaard een minimum aan gemeenschappelijke regels biedt die de antidopingorganisaties moeten naleven bij de verwerking van persoonlijke inlichtingen in overeenstemming met de Code, maar dat "*de antidopingorganisaties in bepaalde gevallen verplicht kunnen zijn om op grond van de toepasselijke wetgeving strengere regels of normen toe te passen*"¹¹. Met andere woorden, deze post-AVG-versie van de Standaard herinnert de verwerkingsverantwoordelijken, maar ook de wetgevers die de bepalingen van de Code in hun

⁷ Indien de wettelijke bepaling die in strijd is met het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de AVG een formele wetsbepaling is, zal de rechter die de zaak behandelt aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag moeten stellen voordat hij de bepaling kan vernietigen. Gaat het daarentegen om een regelgevende bepaling, dan kan de rechter deze vernietigen op grond van artikel 159 van de Grondwet.

⁸ Het betreft het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011, gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport. Ook dit akkoord is gepubliceerd onder de bekendmakingsdatum van 24 november 2011. Terwijl de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige Gemeenschap hebben ingestemd met het samenwerkingsakkoord de dato 9 december 2011, heeft de GGC ingestemd met datzelfde samenwerkingsakkoord, maar de dato 24 november 2011.

⁹ Verboden lijst, controle en onderzoeken, laboratoria, TTN, bescherming van de persoonlijke inlichtingen, conformiteit van de Code van ondertekenaars, opleiding (zie https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_ise_-_french_-_2020.pdf) en beheer van de resultaten.

¹⁰ (https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_ispppi_-_french_redline_-_current_2018_v_november_2020.pdf); Dit is een verplichte Internationale Standaard die in het kader van het Wereldantidopingprogramma is ontwikkeld om ervoor te zorgen dat de antidopingorganisaties de persoonlijke inlichtingen die zij in het kader van de antidopingprogramma's verwerken, op passende, afdoende en doeltreffende wijze beschermen (artikel 1.0).

¹¹ Artikel 1.0

nationale rechtsstelsels moeten omzetten, eraan dat "*de erkenning de jure van de standaardisering van het WADA door de sportorganisaties en de staten geen omzeiling is van de naleving van de normen van openbare orde [waaronder de grondrechten¹²] van de rechtsstelsels waarin zij haar effecten beoogt te genereren*"¹³ en dat het passend is de vraag van de verenigbaarheid ervan te stellen op het ogenblik van deze omzetting¹⁴.

8. Om de wijzigingen die in 2019 in de Code zijn aangebracht (en die op 1 januari 2021 in werking zijn getreden) in Belgisch recht om te zetten, hebben de GGC en de drie Gemeenschappen van het land op 1 september 2020 een nieuw samenwerkingsakkoord ondertekend, tot wijziging van het akkoord gesloten in 2011¹⁵. Het voorontwerp voorziet in de opnemings van deze wijzigingen in de ordonnantie van 21 juni 2012.
9. De Autoriteit wijst er tevens op dat het WADA in het kader van de opstelling van de nieuwe versie van de Code en de Standaarden raadplegingen heeft gehouden die ertoe hebben geleid dat het EDPB haar zijn opmerkingen betreffende de verenigbaarheid van deze instrumenten met de bepalingen van de AVG heeft bezorgd¹⁶. Ongeacht of de redacteurs van de Code rekening hebben gehouden met deze opmerkingen, moeten zij in het voorontwerp worden opgenomen en is de Autoriteit voornemens na te gaan of dit is gebeurd.
10. De Autoriteit wijst er reeds op dat zij en haar rechtsvoorganger – de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – **talrijke adviezen hebben uitgebracht over ontwerpen van wettelijke en regelgevende normen in verband met dopingbestrijding**¹⁷. De Autoriteit **verwijst daarnaar** voor de aspecten die niet aan bod komen in onderhavig advies. **Ze vestigt de aandacht van de aanvragers in het bijzonder op de volgende adviezen:**

¹² en derhalve de bescherming geboden door de AVG niet mag beperken

¹³ Zie F. LATTY, "La reconnaissance multidimensionnelle de la standardisation privée : l'exemple du Code mondial antidopage", in *La Standardisation internationale privée – Aspects juridiques*, Brussel, Larcier, p. 176 (http://www.franck-latty.fr/Publications/Articles_files/LATTY%20CMA.pdf).

¹⁴ Anders zou de verwerking onrechtmatig kunnen zijn (in strijd met artikel 5, lid 1, punt a), van de AVG); Zie C. de Terwangne ("Les principes relatifs au traitement des données à caractère personnel et à sa licéité", in *Le Règlement général sur la protection des données – analyse approfondie*, Brussel, Larcier, p. 89), die stelt dat "*de rechtmatigheidsvereiste inhoudt dat de verwerking van persoonsgegevens moet plaatsvinden in overeenstemming met alle toepasselijke rechtsregels. Dit houdt in dat de regels inzake gegevensbescherming moeten worden nageleefd, maar ook alle andere wettelijke regels die van toepassing kunnen zijn op een situatie van gegevensverwerking, zoals verplichtingen uit hoofde van het arbeidsrecht, het overeenkomstenrecht of het consumentenrecht, of de verplichting inzake het beroepsgeheim, indien van toepassing. Een arts die de naam van een van zijn patiënten bekendmaakt in een publicatie op internet, zou een onrechtmatige verwerking verrichten*".

¹⁵ De Autoriteit heeft advies 94/2020 van 2 oktober 2020 uitgebracht over de wijzigingen aan het samenwerkingsakkoord van 2011 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-94-2020.pdf>)

¹⁶ Brief van 9 oktober 2019 (https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_letter_out2019-0035_wada_4.pdf)

¹⁷ Advies nr. 26/2021 van 12 maart 2021; Advies nr. 106/2020 van 5 november 2020; Advies nr. 94/2020 van 2 oktober 2020; Advies nr. 186/2019 van 29 november 2019; Advies nr. 4/2016 van 3 februari 2016; Advies nr. 3/2016 van 3 februari 2016; Advies nr. 37/2015 van 9 september 2015; Advies nr. 9/2015 van 18 maart 2015; Advies nr. 10/2015 van 18 maart 2015; Advies nr. 59/2014 van 5 november 2014; Advies nr. 56/2014 van 5 november 2014; Advies nr. 50/2014 van 2 juli 2014; Advies nr. 49/2014 van 2 juli 2014; Advies nr. 25/2014 van 2 april 2014; Advies nr. 9/2014 van 5 februari 2014; Advies nr. 20/2012 van 4 juli 2012; Advies nr. 3/2012 van 18 januari 2012; Advies nr. 24/2011 van 28 september 2011; Advies nr. 22/2011 van 28 september 2011; Advies nr. 21/2011 van 28 september 2011; Advies nr. 8/2010 van 24 februari 2010; Advies nr. 30/2009 van 28 oktober 2009; Advies nr. 12/2008 van 19 maart 2008; Advies nr. 9/2006 van 12 april 2006; Advies nr. 19/2005 van 9 november 2005; Advies nr. 21/2003 van 14 april 2003.

- **Advies nr. 26/2021** waarin de Autoriteit zich uitspreekt over een voorontwerp van decreet van de Franse Gemeenschap betreffende dopingbestrijding. In dit advies maakt de Autoriteit een aantal opmerkingen over artikel 13 van het voorontwerp van decreet van de Franse Gemeenschap inzake de bestrijding van doping, waarvan de formulering vrijwel identiek is aan die van artikel 12 van de ordonnantie van 21 juni 2012. De Autoriteit benadrukt dat deze opmerkingen, in het bijzonder die in de punten 27 tot en met 43 van het advies, mutatis mutandis van toepassing zijn op artikel 12 van de ordonnantie van 21 juni 2012. **De Autoriteit verzoekt daarom de aanvragers om de ordonnantie van 21 juni 2012 aan te passen voor zover dit nodig is om tegemoet te komen aan de in haar advies nr. 26/2021 genoemde punten.**

- **Adviezen nr. 186/2019 en 94/2020** waarin de Autoriteit nader ingaat op de redenen waarom zij het onevenredig acht dat elke sporter (meer- of minderjarig, intensief of alleen

op zondag, recreatief, amateur of deelnemer aan een competitie) onder toezicht moet staan van een nationale antidopingorganisatie (hierna 'NADO') en onderworpen kan worden aan dopingcontroles en aan administratieve sancties en boetes in geval van een overtreding (zie de punten 11 tot en met 15 van advies nr. 186/2019 en de punten 7 tot en met 11 van advies nr. 94/2020). **De Autoriteit verzoekt de aanvragers om recreatieve sporters uit te sluiten van de controlesfeer van de NADO wegens het onevenredige karakter van hun opname.**

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

11. De adviesaanvraag heeft betrekking op de volgende bepalingen van het voorontwerp: de artikelen 4, 9, 10, 11, 15, 16, 17 en 21.

A. Persoonlijk toepassingsgebied van de ordonnantie, met name wat betreft het dopingverbod (artikel 4 van het voorontwerp)

12. Artikel 4 van het voorontwerp voorziet in de vervanging van artikel 7, tweede lid, door de volgende bepaling: "*Worden met name onderworpen aan de bepalingen van deze ordonnantie en de uitvoeringsbesluiten ervan, elke sporter, elk lid van het begeleidend personeel van de sporter, elke controlearts, elke chaperon, elke sportvereniging en elke organisator*". Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, brengt deze nieuwe bepaling twee wijzigingen aan ten opzichte van de vorige versie:

- Ten eerste wordt verduidelijkt dat artikel 7, tweede lid, van de ordonnantie van 21 juni 2012 niet bedoeld is om het persoonlijke toepassingsgebied te beperken;
- De tweede wijziging in het voorontwerp is dat, op verzoek van het WADA, wordt verduidelijkt dat de ordonnantie en haar uitvoeringsbesluiten wel degelijk van toepassing zijn op de controleartsen en chaperons.

13. De Autoriteit stelt vast dat artikel 4 van het voorontwerp het persoonlijke toepassingsgebied van het dopingverbod verduidelijkt, maar geen echte inhoudelijke wijzigingen aanbrengt. De Autoriteit **neemt hier nota van**, onder voorbehoud van haar bovenstaande opmerkingen over de noodzaak om recreatieve sporters uit te sluiten van de dopingcontroles door de NADO¹⁸.

B. De verwijzing naar de wet van 8 december 1992 vervangen door een verwijzing naar de wet van 30 juli 2018 (de artikelen 9 en 15 van het voorontwerp)

14. De artikelen 9 en 15 van het voorontwerp voorzien in de vervanging, in de ordonnantie van 21 juni 2012, van de verwijzingen naar "*de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens*" door een verwijzing naar "*de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*". **De Autoriteit heeft geen opmerkingen met betrekking tot deze wijziging.**

C. De opgelegde verplichting voor kandidaten voor de functie van controlearts om een uittreksel uit het strafregister model 2 in te dienen (artikel 10 van het voorontwerp)

15. Artikel 10 van het voorontwerp voorziet erin dat artikel 16, tweede lid, van de ordonnantie van 21 juni 2012 wordt aangevuld met een zin die als volgt luidt: "*Het Verenigd College kan de kandidaten verzoeken om een uittreksel uit het strafregister model 2 voor te leggen.*" In de memorie van toelichting wordt deze mogelijkheid gerechtvaardigd "*door de omstandigheid dat steeds meer minderjarige sporters worden gecontroleerd binnen wedstrijdverband of opgenomen worden in de doelgroep van de NADO van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie*".

16. Allereerst wijst de Autoriteit erop dat de gegevens in het uittreksel uit het strafregister van model 2 gevoelige gegevens zijn (artikel 10 van de AVG). Het is derhalve van belang dat de verwerking ervan passende waarborgen biedt voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

¹⁸ Zie punt 10 van dit advies.

17. Vervolgens herinnert de Autoriteit eraan dat overeenkomstig artikel 5, lid 1, punt b), van de AVG persoonsgegevens alleen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden mogen worden verwerkt. **De Autoriteit stelt echter vast dat in het voorontwerp niet wordt beschreven wat het doel is van het voorleggen van een uittreksel uit het strafregister model 2.** Dit kan hoogstens worden afgeleid uit de memorie van toelichting bij het voorontwerp. Dit is niet verenigbaar met artikel 6, lid 3, van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41 en artikel 22 van de Grondwet. Het doel moet in de standaard voldoende nauwkeurig worden geformuleerd, zodat daaruit kan worden afgeleid welke gegevensverwerkingen noodzakelijk zijn om het doel te bereiken. **Het voorontwerp moet worden aangepast om expliciet aan te geven wat het doel is van de mogelijkheid om een uittreksel uit het strafregister te eisen.**
18. **Met het oog op de noodzakelijke voorspelbaarheid moet in het voorontwerp ook worden aangegeven onder welke voorwaarden het Verenigd College aan de kandidaten zal vragen een uittreksel uit het strafregister model 2 voor te leggen.** Artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Hof voor de rechten van de mens vereisen dat in de reglementering op voldoende nauwkeurige wijze wordt bepaald onder welke omstandigheden de verwerking van persoonsgegevens is toegestaan¹⁹. Het voorontwerp bevat momenteel echter geen informatie aan de hand waarvan de betrokkenen kunnen nagaan of het verzoek om een uittreksel uit het strafregister systematisch zal worden gedaan dan wel slechts in bepaalde omstandigheden, en zo ja, welke. **Het voorontwerp moet worden herzien om aan te geven in welke omstandigheden het Verenigd College aan de kandidaten zal vragen een uittreksel uit het strafregister van model 2 voor te leggen.** De Autoriteit wijst er reeds op dat zij, gelet op het doel van de voorgestelde gegevensverwerking, **van oordeel is dat het Verenigd College op het eerste gezicht alleen de overlegging van een uittreksel uit het strafregister model 2 zou kunnen eisen indien de kandidaat voor de functie van controlearts dopingcontroles bij minderjarige sporters moet verrichten.**

D. Invoer in de ADAMS-databank van het proces-verbaal van de dopingcontrole dat door de controlearts is opgesteld binnen de termijnen die zijn vastgesteld in de Internationale Standaard voor dopingtests en controles (artikel 11 van het voorontwerp)

19. Artikel 11 van het ontwerp voorziet in de invoeging in artikel 17 van de ordonnantie van 21 juni 2012 van een paragraaf 4/1, die als volgt luidt: *"Het proces-verbaal wordt in de ADAMS-databank ingevoerd*

¹⁹ De rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is vast in dit opzicht. Zie bijvoorbeeld G.H., arrest nr. 49/2019 van 4 april 2019, § B.44.3.

binnen de termijnen die door de Internationale Standaard voor dopingtests en controles zijn vastgesteld”.

20. De Autoriteit stelt vast dat noch in de ordonnantie van 21 juni 2012, noch in het voorontwerp duidelijk het doel van deze invoer in de ADAMS-databank wordt beschreven. Dit is niet verenigbaar met artikel 6, lid 3, van de AVG, gelezen in het licht van overweging 41 en artikel 22 van de Grondwet. Volgens deze bepalingen moet het doel immers voldoende nauwkeurig worden geformuleerd, of althans zodanig dat uit de lezing van het voorontwerp kan worden afgeleid welke gegevensverwerkingen noodzakelijk zijn om het doel te bereiken. **De aanvragers dienen ervoor te zorgen dat het voorontwerp zodanig wordt herzien dat het duidelijk aangeeft voor welk doel de processen-verbaal in de ADAMS-databank worden ingevoerd.**

E. Mededeling door de organisatoren aan de NADO-GGC van de lijst van sportevenementen of -wedstrijden die ze hebben gepland en waaraan elitesporters deelnemen, om de planning van dopingcontroles mogelijk te maken (artikel 16 van het voorontwerp)

21. In zijn huidige versie verplicht artikel 25 van de ordonnantie van 21 juni 2012 elke organisator van sportevenementen om de NADO van de GGC ten minste 2 weken van tevoren in kennis te stellen van de sportevenementen of -wedstrijden die hij heeft gepland en waaraan elitesporters deelnemen, met het oog op de planning van de dopingcontroles. In het voorontwerp is bepaald dat deze kennisgeving niet langer twee weken van tevoren, maar eenmaal per jaar dient plaats te vinden. Artikel 16 van het voorontwerp bepaalt immers dat artikel 25 van de ordonnantie van 21 juni 2012 wordt vervangen door het volgende: *“Met het oog op de planning van de dopingcontroles deelt elke organisator de NADO van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie jaarlijks vooraf en overeenkomstig de door het Verenigd College vastgestelde nadere regels, de sportevenementen of -wedstrijden mee die hij gepland heeft en waaraan elitesporters deelnemen”.* In de memorie van toelichting wordt deze wijziging als volgt gerechtvaardigd: *“In de praktijk is een termijn van veertien dagen uiterst kort om een dopingcontrole te plannen en de nodige maatregelen te nemen voor het goede verloop ervan”.*
22. De Autoriteit **neemt nota van deze wijziging van de frequentie van de mededeling.** Ze **vestigt de aandacht van het Verenigd College** op het feit dat het bij **het vaststellen van de modaliteiten** voor de kennisgeving **moet toezien op de naleving van de grondbeginselen inzake gegevensbescherming**, met inbegrip van het beginsel van minimale gegevensverwerking.

F. Herziening van de categorieën van sporters die onderworpen zijn aan de controle van de NADO/GGC en, bijgevolg, van de eisen inzake verblijfplaats waaraan zij zijn onderworpen (artikel 17 van het voorontwerp)

23. Artikel 17 van het voorontwerp brengt verschillende wijzigingen aan in artikel 26 van de ordonnantie van 21 juni 2012, in overeenstemming met het samenwerkingsakkoord van 1 september 2020.
24. Ten eerste wijzigt artikel 17 van het voorontwerp de categorieën van 'elitesporters' die verplicht zijn *"via publicatie in de ADAMS-gegevensbank nauwkeurige en geactualiseerde gegevens over hun verblijf te verstrekken"*. De Autoriteit heeft zich over deze wijziging uitgesproken in haar advies nr. 94/2020 dat betrekking heeft op het samenwerkingsakkoord van 1 september 2020. In dit advies is de **Autoriteit van mening dat de wijziging betreffende de categorisering van de elitesporters passend en evenredig is.**
25. Ten tweede creëert artikel 17 van het voorontwerp de categorie van 'gepreselechteerde sporters', zodat de NADO *"Elke sporter die op een preselectielijst voor de Olympische Spelen, Paralympische Spelen, Europese kampioenschappen of wereldkampioenschappen staat, kan verplichten zijn verblijfsgegevens door te geven overeenkomstig categorie A voor een maximale duur van 12 maanden, die ten vroegste 9 maanden voor de wedstrijd in kwestie aanvangt en ten laatste 3 maanden na afloop van die wedstrijd eindigt"*. De Autoriteit heeft zich ook uitgesproken over deze wijziging in haar advies nr. 94/2020, waarin zij benadrukte dat **deze wijziging geen aanleiding gaf tot bijzondere opmerkingen.**
26. Ten derde en ten laatste biedt artikel 17 van het voorontwerp de NADO de mogelijkheid om *"elke sporter tegen wie er ernstige aanwijzingen van doping zijn, in het kader van een uitgevoerd dopingonderzoek, in voorkomend geval, in samenwerking met een of meer andere antidopingorganisaties en/of politie- en/of justitiediensten, te verplichten zijn verblijfsgegevens door te geven, overeenkomstig categorie A, voor een maximale duur van 12 maanden"*. De Autoriteit heeft zich uitgesproken over deze wijziging in haar advies nr. 94/2020, waarin de Autoriteit benadrukte dat **deze wijziging, die evenredig leek, geen aanleiding gaf tot bijzondere opmerkingen.** Ze herinnerde er evenwel aan dat de NADO haar controlebevoegdheden moet uitoefenen met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel.

G. Publicatie van het resultaat van de antidopingprocedure in geval van schending van een antidopingregel (artikel 21 van het voorontwerp)

27. Artikel 21 van het voorontwerp voorziet in de vervanging van het vroegere vierde lid, thans vijfde lid, van artikel 31 van de ordonnantie van 21 juni 2012 door het volgende:

"Binnen twintig dagen die volgen op een definitieve beslissing publiceert het Verenigd College overeenkomstig artikel 14 van de Code voor de volledige duur van de schorsing, op zijn website de volgende elementen van de beslissing:

1° de sport en de sportdiscipline;

2° de overtreden antidopingbepaling;

3° de verboden stof of de verboden methode in kwestie (in voorkomend geval);

4° de achternaam en de voornaam van de sporter of van de andere persoon in kwestie;

5° de opgelegde sanctie.

Het gebruik van deze publicatie is beperkt tot de werkelijke naleving van de sancties die zijn opgelegd aan de sporters of andere betrokken personen.

Een verspreiding van de beslissingen die zijn genomen ten aanzien van een minderjarige, een beschermde persoon of een recreatiesporter is alleen toegestaan indien ze in verhouding staat tot de feiten en de omstandigheden van de kwestie. "

28. In haar huidige versie voorziet de ordonnantie van 21 juni 2012 geen dergelijke systematische en voor het publiek toegankelijke publicatie via een website. Artikel 31, vierde lid, van de ordonnantie van 21 juni 2012 stelt momenteel immers: *"Het Verenigd College kan volgens de door hem bepaalde regels, de organisatoren van sportmanifestaties van de uitsluiting van een sporter wegens doping, waarvan het kennis heeft tijdens de volledige duur ervan op de hoogte brengen. Het kan een elektronisch beveiligde publicatie van deze gegevens instellen waarvan het gebruik strikt beperkt is tot de werkelijke naleving van de aan de sporters opgelegde maatregelen en waarvan de toegang tot de organisatoren van sportmanifestaties is beperkt. Het kan eveneens een andere instantie met het waarnemen van deze beveiligde elektronische publicatie gelasten".*
29. In de memorie van toelichting bij het voorontwerp wordt de wijziging gerechtvaardigd door te benadrukken dat het erom gaat de ordonnantie van 21 juni 2012 in overeenstemming te brengen met artikel 14 van de Code, dat een dergelijke openbaarmaking van het resultaat van de dopingprocedure voorschrijft.
30. De Autoriteit herinnert eraan dat de omzetting van de Code in Belgisch recht geen vrijstelling inhoudt van de naleving van de AVG en, meer fundamenteel, van het recht op de eerbiediging van het privéleven.
31. De systematische publicatie van de definitieve beslissingen in antidopingprocedures op een voor het publiek toegankelijke website vormt een ernstige inmenging in het recht op de eerbiediging van het

privéleven en de bescherming van persoonsgegevens. **Elke inmenging in het recht op de eerbiediging van het privéleven en de bescherming van persoonsgegevens is alleen toegestaan indien dit noodzakelijk is en in verhouding staat tot het nagestreefde doel of de nagestreefde doelen.**

32. Ter herinnering: de verwerking van persoonsgegevens wordt **noodzakelijk geacht** indien dit **de minst indringende maatregel is om het nagestreefde doel** (van algemeen belang) **te bereiken**.

Het is daarom noodzakelijk:

- **Ten eerste**, dat **de gegevensverwerking het daadwerkelijk mogelijk maakt het nagestreefde doel te bereiken**. Derhalve moet op basis van feitelijke en objectieve elementen worden aangetoond dat de verwerking van persoonsgegevens doeltreffend is om het nagestreefde doel te bereiken;
- **Ten tweede**, dat deze verwerking van persoonsgegevens de minst **indringende maatregel vormt met betrekking tot het recht op de bescherming van het privéleven**. Dit betekent dat indien het mogelijk is het beoogde doel te bereiken door middel van een maatregel die minder indringend is voor het recht op de eerbiediging van het privéleven of het recht op de bescherming van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking niet mag plaatsvinden. Daartoe moeten de redenen waarom andere, minder indringende maatregelen niet volstaan om het beoogde doel te bereiken, uitvoerig worden uiteengezet en met feitelijk en objectief bewijsmateriaal worden gestaafd.

33. Indien de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens is aangetoond, **moet nog worden aangetoond dat de verwerking evenredig is (in enge zin) met het nagestreefde doel**, d.w.z. dat moet worden aangetoond dat er een **goed evenwicht bestaat tussen de verschillende in het geding zijnde belangen, rechten en vrijheden van de betrokkenen**. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in het recht op de eerbiediging van het privéleven en de bescherming van persoonsgegevens en het doel dat met deze verwerking wordt nagestreefd - en daadwerkelijk wordt bereikt. De voordelen van de gegevensverwerking in kwestie moeten dus groter zijn dan de nadelen voor de betrokkenen. Ook hier moet kunnen worden aangetoond dat deze analyse wel degelijk is uitgevoerd voordat de verwerking heeft plaatsgevonden.

34. Uit de tekst van het voorontwerp blijkt dat **de publicatie op internet** van de definitieve beslissingen in het kader van antidopingprocedures tot **doel heeft "de werkelijke naleving van de sancties die zijn opgelegd aan de sporters of andere betrokken personen" te waarborgen**. Na een verzoek om aanvullende informatie verduidelijkte de afgevaardigde van de aanvragers dat de publicatie in de praktijk twee doelstellingen nastreeft:

(1) de organisatoren van sportevenementen in staat stellen op de hoogte te zijn van eventuele schorsingen van sporters, en

2) 'elke sporter' of 'elke andere persoon' in kennis stellen van het feit dat een begeleider van een sporter is geschorst/veroordeeld wegens doping, teneinde hem in staat te stellen een verboden samenwerking met deze begeleider van de sporter te vermijden, welke samenwerking 'doping' vormt in de zin van artikel 8, § 1, 10° van de Ordonnantie van 21 juni 2012.

35. De Autoriteit erkent dat het legitiem en in het algemeen belang is ervoor te zorgen dat de sancties die aan sporters of andere betrokken personen worden opgelegd, daadwerkelijk worden uitgevoerd²⁰. **De verspreiding van persoonsgegevens op de website van het Verenigd College, die voor iedereen toegankelijk is, gaat echter verder dan wat dit doel van algemeen belang vereist**²¹. Een dergelijke publicatie zou immers iedereen in staat stellen kennis te nemen van deze gevoelige gegevens, zelfs indien deze geen nut hebben, en maakt het tevens mogelijk deze gegevens opnieuw te gebruiken voor andere doeleinden, zelfs nadat de schorsingsperiode is verstreken en de gegevens van de website zijn verdwenen. De verduidelijking in het voorontwerp dat *"het gebruik van deze publicatie beperkt is tot de werkelijke naleving van de sancties die zijn opgelegd aan de sporters of andere betrokken personen"*, volstaat niet om te garanderen dat de op het internet gepubliceerde gegevens niet verder zullen worden gebruikt.

36. De Autoriteit ziet geen reden waarom het doel van de publicatie van de beslissingen, namelijk ervoor zorgen dat deze worden nageleefd, niet met minder ingrijpende maatregelen zou kunnen worden bereikt, zoals de publicatie ervan op een beveiligde site met beperkte toegang voor diegenen die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de naleving (zoals de organisatoren van sportevenementen en de functionarissen die verantwoordelijk zijn voor het toezicht) of de instandhouding van het systeem van kennisgevingen betreffende *"de diskwalificerende status van de begeleider en de mogelijke gevolgen van de verboden samenwerking voor de sporter of de andere persoon, zodat ze de samenwerking redelijkerwijze kunnen vermijden"* (zie artikel 8, § 2 van de ordonnantie van 21 juni 2012)²².

²⁰ De Autoriteit erkent dat dit doel beantwoordt aan de vereiste opgelegd door artikel 5, lid 1, punt b), van de AVG, dat een gegevensverwerking een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en rechtmatig doel moet nastreven.

²¹ De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer had reeds een standpunt in die zin ingenomen in haar advies nr. 21/2003 van 14 april 2003. Ook het Grondwettelijk Hof heeft een vergelijkbaar standpunt ingenomen, aangezien het een bepaling nietig heeft verklaard die de publicatie op internet verplicht van disciplinaire maatregelen tegen sporters die het dopingverbod hebben overtreden (G.H., arrest van 19 januari 2005, nr. 16/2005).

²² De ordonnantie stelt momenteel het volgende: "Voor de toepassing van deze bepaling is het noodzakelijk dat de sporter of begeleider vooraf schriftelijk door de bevoegde antidopingorganisatie, op de hoogte is gebracht van de diskwalificerende status van de begeleider en de mogelijke gevolgen van de verboden samenwerking voor de sporter of de andere persoon, zodat ze de samenwerking redelijkerwijze kunnen vermijden. De NADO van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zal ook redelijke inspanningen moeten leveren om de begeleider die het voorwerp is van de kennisgeving, mee te delen dat hij vijftien dagen heeft om aan de NADO van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie te bewijzen dat de criteria, vermeld in § 1, 10°, a) of b), niet van toepassing zijn. De NADO van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie informeert de begeleider van de betrokken sporter dat hij het voorwerp heeft uitgemaakt van een kennisgeving aan de sporter of aan de andere begeleider, in het kader van een mogelijk verboden samenwerking.

De begeleider van de sporter beschikt over 15 dagen vanaf de kennisgeving bedoeld in het vorige lid om door alle rechtsmiddelen aan te tonen dat geen van de in § 1, 10°, a) tot c), bedoelde situaties op hem van toepassing is.

37. De Autoriteit merkt op dat het voorontwerp van ordonnantie voorziet in de afschaffing van het kennisgevingssysteem. In de memorie van toelichting bij het voorontwerp wordt deze afschaffing als volgt gemotiveerd: *"Sinds die bepaling in de Code 2015 werd opgenomen, werden op deze basis immers weinig overtredingen van de antidopingregels vastgesteld. Volgens verschillende antidopingorganisaties die het WADA voor de wijziging van de Code 2021 raadpleegde, is dit toe te schrijven aan de toepassingsvoorwaarden van de bepaling en meer in het bijzonder aan de verplichte kennisgeving aan de atleet van de mogelijke verboden samenwerking. Naar aanleiding hiervan heeft het WADA in de Code 2021 de verplichting van voorafgaande kennisgeving afgeschaft en in de plaats een verplichting ingevoegd voor de antidopingorganisaties om vast te stellen dat de atleet de diskwalificerende status kende van de persoon waarmee hij interageerde. Hoewel niet langer vereist zou deze kennisgeving een belangrijk bewijs vormen om vast te stellen dat de sporter of de andere persoon de diskwalificerende status van de begeleider kende".* De Autoriteit is verbaasd dat beslist wordt een mechanisme af te schaffen dat zijn doel leek te bereiken, aangezien het ertoe leidde dat er weinig 'verboden samenwerkingen' waren. Uit de uitvoerige rechtvaardiging in de memorie van toelichting blijkt immers dat het kennisgevingssysteem de sporters en de andere personen in staat stelt ervoor te zorgen dat zij, sportgerelateerd of professioneel, niet samenwerken met een begeleider van de sporter die een schorsing uitzit of veroordeeld is voor doping. Het kennisgevingssysteem vormt weliswaar reeds een aanzienlijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokken personen, maar vormt een minder ingrijpende maatregel voor het recht op de eerbiediging van het privéleven van de betrokken personen. Uiteraard kunnen de aanvragers beslissen af te zien van het kennisgevingssysteem als zij dat wenselijk achten. De Autoriteit benadrukt echter dat dit systeem in geen geval kan worden vervangen door een systeem van openbaarmaking op internet van elke definitieve beslissing die naar aanleiding van een antidopingprocedure wordt genomen, aangezien een dergelijke verspreiding van gegevens op internet onnodig lijkt en niet in verhouding staat tot het nagestreefde doel.
38. Hieruit volgt dat de **inmenging in het recht op de eerbiediging van het privéleven die wordt veroorzaakt door de publicatie op internet van de definitieve beslissingen in het kader van antidopingprocedures, ontoelaatbaar is en dus in strijd is met artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.**

Het is aan de sporter of de andere persoon om aan te tonen dat de samenwerking met de begeleider, bedoeld in § 1, 10°, a) tot c), niet professioneel of sportgerelateerd is.

Vanaf de kennisgeving bedoeld in het vierde lid en voor zover de begeleider niet heeft kunnen aantonen dat de criteria bedoeld in § 1, 10°, a) tot c), op hem van toepassing zijn, licht de NADO van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie het WADA in dat de betrokken begeleider van de sporter aan één van de criteria vermeld in § 1, 10°, a) tot c), beantwoordt.

Het Verenigd College bepaalt de nadere regels van de kennisgevingsprocedures bedoeld in deze paragraaf, overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens."

39. De vermindering van deze inmenging wanneer de gesanctioneerde persoon een minderjarige, een beschermde persoon of een recreatieve sporter is, verandert niets aan deze conclusie.
40. De Autoriteit herinnert eraan dat de omzetting van de Code, die, er zij aan herinnerd, niet juridisch bindend is, niet kan worden ingeroepen om een schending van het recht op de eerbiediging van het privéleven te rechtvaardigen. Bovendien merkt de Autoriteit overvloedig op dat de Code zelf bepaalt dat *"wanneer de in artikel 14.3.2 vereiste openbaarmaking [d.w.z. de publicatie van de beslissingen in het kader van een antidopingprocedure] kan leiden tot een overtreding van andere toepasselijke regels, het verzuim van de antidopingorganisatie om de beslissing openbaar te maken, niet zal leiden tot een constatering dat de Code niet is nageleefd, zoals bepaald in artikel 4.2 van de Internationale standaard voor de bescherming van persoonlijke inlichtingen"*²³²⁴.
41. **Het voorontwerp moet worden herzien om ervoor te zorgen dat bij eventuele publicaties van de beslissingen in het kader van een antidopingprocedure de beginselen van noodzakelijkheid en evenredigheid in acht worden genomen** (met inbegrip van het beginsel van minimale gegevensverwerking)²⁵.

OM DEZE REDENEN,

meent de Autoriteit

dat de volgende aanpassingen aan het voorontwerp dienen te worden aangebracht:

- Expliciet vermelden van het nagestreefde doel van de mogelijkheid om een uittreksel uit het strafregister van model 2 van de kandidaat-controleartsen te eisen (punt 17);
- Aangeven in welke omstandigheden het Verenigd College aan de kandidaat-controleartsen zal vragen om een uittreksel uit het strafregister model 2 voor te leggen (punt 18);
- Aangeven welk doel wordt nagestreefd met de invoer van de processen-verbaal van de dopingcontroles in de ADAMS-databank (punt 20);

²³ Zie nota 91 van de Code.

²⁴ Artikel 4.2 van de Internationale Standaard voor de bescherming van persoonlijke inlichtingen stelt het volgende: *"Het is mogelijk dat de Antidopingorganisaties wetten inzake gegevensbescherming en persoonlijke levenssfeer hebben die strengere eisen opleggen dan die welke in deze internationale standaard zijn vervat. In deze omstandigheden moeten de antidopingorganisaties ervoor zorgen dat de manier waarop zij met persoonlijke inlichtingen omgaan, in overeenstemming is met deze wetten en regelgeving inzake gegevensbescherming en persoonlijke levenssfeer"*.

²⁵ Ook het Europees Comité voor gegevensbescherming heeft zich in die zin uitgesproken in zijn bovengenoemde brief van 9 oktober 2019 (p. 8).

- Niet langer een publicatie op internet voorzien van de beslissingen in het kader van een antidopingprocedure, omdat dit niet noodzakelijk en niet evenredig is. De aanvragers dienen ervoor te zorgen dat de eventuele publicaties/verspreidingen van deze beslissingen in overeenstemming zijn met de beginselen van noodzakelijkheid en evenredigheid (punten 27-41);

vestigt de Autoriteit de aandacht op de volgende elementen:

- De opmerkingen die de Autoriteit in haar advies nr. 26/2021 heeft geformuleerd, met name de opmerkingen in de punten 27 tot en met 43 van voornoemd advies, zijn mutatis mutandis van toepassing op artikel 12 van de ordonnantie van 21 juni 2012. De Autoriteit verzoekt de aanvragers dan ook de ordonnantie van 21 juni 2012 aan te passen voor zover dit nodig is om hieraan tegemoet te komen (punt 10);
- De opmerking van de Autoriteit in haar adviezen nrs. 186/2019 en 94/2020, dat het in termen van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van persoonsgegevens onevenredig is om recreatieve sporters te onderwerpen aan de dopingcontroles van de NADO, is mutatis mutandis van toepassing op de ordonnantie van 21 juni 2012. De Autoriteit verzoekt de aanvragers derhalve de recreatieve sportbeoefenaars uit te sluiten van de controlesfeer van de NADO (punt 10).

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum